

Grote slangen en lastige ambtenaren

Met als doel de cheetahs in Zimbabwe te behouden, heeft Esther van der Meer, samen met haar man Hans, Cheetah Conservation Project Zimbabwe opgericht. Esther en Hans reizen momenteel door Zimbabwe om de cheetah populatie in kaart te brengen. Regelmatig schrijft Esther in *Biotechniek* over haar belevenissen in de bush. Nieuwsgierig geworden? Surf naar www.cheetahzimbabwe.org of facebook.com/CheetahZimbabwe voor meer informatie over haar onderzoek en de mogelijkheden om hieraan bij te dragen.

En toen waren we ineens klaar met onze survey... Tja, als je je daar drie jaar lang voor ingezet hebt, is dat best raar. In plaats van op een of andere vage plek in een tent te liggen, willen wij natuurlijk ook wel weer eens echt in ons huis wonen, we betalen er tenslotte huur voor. En ja, natuurlijk worden we wel een beetje moe van onszelf als we voor de (letterlijk) duizendste keer het riedeltje 'Hi, I'm Esther from Cheetah Conservation Project Zimbabwe...' afratelen. Na 1214 interviews kun je me inmiddels midden in de nacht wakker maken en me zonder problemen, zo uit mijn hoofd, de hele vragenlijst door laten gaan. Het werd dus echt wel tijd dat er een einde aan dit hoofdstuk kwam. Maar jeetje, wat hebben we de afgelopen drie jaar veel gezien en meegemaakt. We hebben ruim 40 000 kilometer kras kras door Zimbabwe gereden, op zoek naar mensen die ons iets over de cheeta en andere carnivoren konden vertellen. En we hebben elke Rural District Council bezocht (het equivalent van ons gemeentehuis), maar ook elk National Park en natuurgebied gezien. En wat zaten er mooie plekken tussen!

Python

Zo kwamen we dit jaar in Nyanga National Park terecht, een groene weelderige oase in het overwegend droge dorre Zimbabwe. Op de vruchtbare bergen wordt koffie en thee verbouwd, worden bananen geteeld en dennenbomen gekweekt. 's Nachts is het er koud, overdag schijnt de zon, en in het regenseizoen valt er voldoende regen. En ja, dan komen er natuurlijk ook andere dieren voor dan we in het droge gedeelte gewend zijn. Toen we richting Nyanga National Parks reden zagen we een grote dikke 'tak' dwars over de weg liggen. Python!!! riepen Hans en ik tegelijk, terwijl we vol op de rem gingen. En daar lag, midden op de weg, de grootste slang die we ooit gezien hadden. We besloten, ter bescherming, met knipperlichten midden op de weg te blijven staan tot de slang zou gaan bewegen. Het dier lag lekker in de ochtendzon op het asfalt op te warmen. Om ons heen stopten meerdere auto's. Als mensen hier in Zimbabwe een »

Disposable kooiverrijking

Kooiverrijking

Nestmaterialen

Europa's grootste assortiment
aan kooiverrijking en
nestmaterialen

Gecertificeerd, autoclaveerbaar en te bestralen.

Mini Thermacage

Afbeelding 1:
Nyanga python
op de weg.

slang zien, rijden ze er over het algemeen expres overheen of proberen ze het dier te stenigen. Hans en ik waren dan ook helemaal klaar om deze python voor onheil te behoeden en een stevige discussie met de omstanders aan te gaan. Dat bleek niet nodig, tot onze verbazing haalde iedereen zijn telefoon te voorschijn en begon foto's te maken!

Stoere ranger

Na zo'n twintig minuten wachten werd het ons duidelijk dat deze python geen enkele intentie had om in beweging te komen. En nou...?! Wij konden niet eeuwig bij het dier blijven staan wachten maar wilden hem ook niet zo kwetsbaar op de weg achterlaten. Terwijl Hans en ik aan het bespreken waren wat de opties waren om zonder al te gevaarlijke taferelen de slang van de weg te jagen, kwam er een auto met een bekend logo aanrijden. Tot onze opluchting was het een auto van de Zimbabwe Parks and Wildlife Management Authority, vol met rangers. Eén van de oudere rangers klom van de auto, brak een tak uit een bosje en joeg de slang als een soort veehoeder van de weg. Wat was het dier ineens snel, de python maakte een draai van 180 graden en sjeesde de berm in! Deze bejaarde man had dit duidelijk vaker gedaan en verblikte of verbloosde niet, wij sprongen daarentegen, samen met de overige omstanders, alle kanten op. Vol bewondering keken we het twee en een halve meter lange gevaarte na terwijl het zich behendig een weg door het gras baande.

Afbeelding 2:
Esther inter-
viewt een
ranger bij een
National Park.

*Afbeelding 3:
Kamperen
in Lake
Chivero
National
Parks.*

Toen ik deze ranger later die dag bij Nyanga National Parks interviewde kon ik niet nalaten toch nog even over de slang door te vragen. Ja, hij had dit inderdaad vaker gedaan, pythons zijn probleem dieren in dit gebied maar ook een speciaal beschermde diersoort in Zimbabwe. Omdat ze zo groot zijn en speciaal beschermd, bellen mensen direct National Parks als ze zo'n dier in hun tuin of huis tegen komen. Tja, dat kan ik me voorstellen, een twee en een halve meter lange python heeft nou eenmaal geen hoge aaibaarheids factor. De ranger vertelde dat als een python gegeten heeft het heel makkelijk is om hem op te pakken. 'Hij kan dan niet echt bewegen dus dan pak je hem zo bij z'n kop en z'n staart' deed de oude baas voor. 'Maar als een python niet gegeten heeft, dan moet je oppassen want dan zijn ze niet te vertrouwen en kunnen ze uithalen'. Mmm, ik geloof dat ik gewoon buiten in mijn tent ga slapen als ik ooit zo'n gigant in mijn huis aan zou treffen.

Aardige mensen...

We zijn de afgelopen jaren niet alleen op hele mooie plekken geweest, we hebben ook heel veel aardige mensen ontmoet. Heel veel... want voor elke persoon die we geïnterviewd hebben, hebben we minimaal dubbel zoveel mensen gesproken om toestemming te krijgen het interview af te nemen. Inderdaad, 1214 keer twee, dat is aardig wat mensen. Het is dan ook bijzonder dat al die mensen ons met ons onderzoek geholpen hebben en dat we bij al die mensen onze tent op mochten zetten. Moet je je voorstellen dat er bij jou in Nederland iemand aanbelt die vraagt of hij voor een nacht een tent in de voortuin mag zetten. Je zou er raar van op kijken. Hier kijken mensen nergens raar van op en vond iedereen het een prima idee, wilden we ook mee eten?! Natuurlijk ging het op de ene plek soepeler dan op de andere plek, maar we hebben overal ons werk kunnen doen. Alleen in Mutare ging het er even om spannen.

...en lastige ambtenaren

De provinciale administrator van Mutare (vergelijkbaar met onze commissaris van de koningin) keek mij met gefronste wenkbrauwen aan toen ik hem kwam vertellen wat we in zijn provincie van plan waren. 'Daar wil ik niets mee te maken hebben' was zijn antwoord. Nu was het mijn beurt om te fronsen want dit was ons nog nooit overkomen, we hebben immers toestemming van het ministerie van binnenlandse zaken om mensen te interviewen, daarnaast hebben we een onderzoeksvergunning en dus is het niet meer dan een vorm van beleefdheid om bij de provinciale administrator langs te gaan om aan te kondigen dat we in de provincie onderzoek gaan doen. 'Zijn die vergunningen aan mij geadresseerd?' was zijn vraag. 'Nou nee, maar er staat

toch duidelijk to whom it may concern, en aangezien ik hier in uw provincie onderzoek ga doen, lijkt me dat het u dan aangaat' probeerde ik voorzichtig. 'Je doet maar wat je moet doen maar ik wil er niets mee te maken hebben'. 'Ok, betekent dat dat u onze vergunning niet gaat stempelen' probeerde ik nog (normaal krijgen we een stempel die ons helpt als we in de provincie de districten langs gaan). Ik kreeg geen antwoord meer en dus verliet ik verbaasd en verward het kantoor. 'En hoe ging het' vroeg Hans toen ik de auto instapte. 'Ik weet het niet', was mijn antwoord 'hij heeft geen toestemming gegeven maar ook niet gezegd dat we ons onderzoek niet mogen doen'. We besloten om dan maar in sneltreinvaart de provincie te doorkruizen, in de hoop dat we niet ergens tegen gehouden zouden worden. Gelukkig gaven geen van de district administrators ons problemen en hebben we ook in deze provincie voldoende mensen over carnivoren kunnen interviewen.

We zullen het nog gaan missen dit avontuurlijke leven. Gelukkig komen daar al snel weer andere avonturen voor in de plaats. Sinds we terug zijn van onze survey hebben we, ondanks goede intenties, wederom amper tijd in ons huis doorgebracht. Een week naar Johannesburg voor een workshop, drie weken in Mana Pools National Parks voor een spoor survey, een week in Mus-handike, nu weer voor een workshop naar Hwange. En ach laten we eerlijk zijn, zo houden we ons leven interessant. <<

De redactie bedankt alle auteurs en adverteerders, die het mede mogelijk maken dat Biotechniek bij u op de mat valt, voor hun bijdrage in 2015, en wenst hen en alle trouwe lezers prettige feestdagen en een kleurrijk 2016 toe.